

Astudiaeth Achos Cefnogi Cymunedau

Cyflwyniad

Prosiect ar y cyd oedd y Prosiect Cefnogi Cymunedau rhwng Cyngor Sir Powys a Chymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Powys (PAVO), a gychwynnwyd mewn ymateb i'r nifer uchel o ymholiadau yn ymwneud â Throsglwyddo Asedau Cymunedol a dderbyniwyd gan y ddau sefydliad.

Nodau ac amcanion y prosiect:

- Cyflwyno presenoldeb gweladwy cryf ar gyfer gwasanaethau a gyflwynir gan y gymuned led led Powys.
- Cefnogi gwasanaethau a gyflwynir yn lleol mewn dull cynaliadwy gyda phartneriaethau gwaith a dulliau cydweithredol effeithiol.
- Sicrhau fod Powys yn cael ei chydabod fel enghraifft ar gyfer cyflwyno cymunedol.
- Gweithio mewn partneriaeth i gynnwys cymunedau yn weithgar wrth wneud synnwyr o'r materion sy'n effeithio ar eu bywydau, gosod nodau i wella ac ymateb i broblemau ac anghenion trwy rymuso a chyfranogiad gweithredol.
- Gweithio gyda'r gymuned i ddynodi eu hanghenion a materion gan lunio strategaeth i fynd i'r afael â'r materion hynny.
- Rhoi'r cyfle i bobl drawsnewid eu bywydau a diwallu angen lleol.
- Cynyddu cryfder nifer y gwasanaethau ac asedau a gyflwynir gan gymunedau ym Mhowys.

Dechreuodd y prosiect ym mis Ebrill 2017 gyda phenodi dau Swyddog Datblygu, sef Pauline Chapman-Young a Nick Venti. Symudodd Nick at brosiect PAVO arall yn fuan wedi hynny a daeth Tim Davies yn ei le, a ddechreuodd ei ddyletswyddau ym mis Gorffennaf 2017.

Cyflwynwyd y prosiect i weithio gyda sefydliadau a grwpiau i hwyluso deilliant llwyddiannus 'Rhaglen Trosglwyddo Asedau Cymunedol' y Cyngor. Roedd hyn yn galluogi cymunedau i fabwysiadu a derbyn y gwaith o gynnal a rheoli eiddo, tir a gwasanaethau'r cyngor. Roedd y Swyddogion Datblygu yn gweithredu fel cyfryngau cyswllt rhwng y Cyngor, PAVO, a'r grwpiau; gan sicrhau eu bod yn addas i'r diben a chyda'r holl adnoddau i gamu i fyny at yr her o reoli ased.

Ymwelwyd â'r sefydliadau oedd yn sicrhau asedau cyn dechrau 'Cefnogi Cymunedau' i roi cyfle i'r grwpiau i rannu gwybodaeth ar eu profiad o drosglwyddo asedau, a ddefnyddiwyd gan y swyddogion 'Cefnogi Cymunedau' a'r Cyngor i helpu trosglwyddo asedau yn y dyfodol. Roedd rhai o'r grwpiau yn gofyn am gefnogaeth i oresgyn anawsterau yr oeddynt wedi dod ar eu traws.

Ehangodd y prosiect 'Cefnogi Cymunedol' i feysydd ychwanegol o gefnogaeth, gyda swyddogion yn hwyluso a chefnogi trefi ym mhob cwr o'r sir dan y fenter 'Tair-Tref' dan arweiniad Cyngor Sir Powys.

Maes gwaith yw'r fenter 'Tair -Tref' y byddai Cyngorwyr Sir yn hoffi ei gweld yn cael ei chyflwyno ar draws y sir. Mae'n gyfle i gymunedau, sydd wedi'u cysylltu'n agos, i gydweithio er eu budd yn economaidd ac yn gynaliadwy.

Mae'r broses wedi dechrau eisoes yn Llandrindod, Llanfair-ym-Muallt, Rhaeadr Gwy, ac yn ddiweddar yn Nhalgarth, Crughywel a'r Gelli Gandryll.

Mae'r fenter yn ei babandod, ond mae'r swyddogion yn obeithiol y bydd llwyddiant yn y trefi hyn yn ysbrydoli trefi eraill i godi'r batwn a gwneud y mwyaf o weithio gyda'n gilydd.

Yr Her

Yn Hydref 2017, newidiodd Cyngor Sir Powys ei bolisi o ran Trosglwyddo Asedau gyda phrydlesi yn hytrach na rhydd-ddaliadau yn dod yn opsiwn newydd oedd yn cael ei ffafrio.

Arweiniodd y newid mewn polisi at arafu'r broses o gymunedau yn mynegi diddordeb mewn trosglwyddo asedau, a oedd yn golygu y daeth prif ddangosyddion perfformiad y prosiect 'Cefnogi Cymunedau' yn anodd i'w cyflawni.

Mae cynnydd gyda datblygu prosiectau wedi bod yn arafach na'r gobraith am nifer o resymau, yn bennaf oherwydd y ffaith mai gwirfoddolwyr sy'n rhedeg yr holl grwpiau a sefydliadau mae'r prosiect yn eu cefnogi, oedd yn golygu fod rhaid i'r swyddogion prosiect weithio ar eu cyflymder hwy. Mae nifer o enghreifftiau o brosiectau sydd wedi eu dechrau a'u cefnogi gan y prosiect 'Cefnogi Cymunedau' na fydd yn cael eu cwblhau erbyn diwedd y prosiect 'Cefnogi Cymunedau'.

Yr Ateb

Sefydlwyd y prosiect 'Cefnogi Cymunedau' i gefnogi sefydliadau gwirfoddol trwy'r Broses o Drosglwyddo Asedau Cymunedol. Nod y prosiect oedd rhoi gwybodaeth, cefnogaeth a chyfarwyddyd i'r grwpiau er mwyn iddynt gael y wybodaeth a'r hyder i wneud penderfyniadau yn seiliedig ar hyn.

Y Budd

Mae'r prosiect 'Cefnogi Cymunedau' wedi darparu cyswllt rhwng Cyngor Sir Powys a'r sefydliadau sy'n edrych ar drosglwyddo ased.

Gyda'r swyddogion prosiect ar waith, mae cynghorydd penodedig gan grwpiau a sefydliadau, y gallent drafod lluo o faterion gyda hwy a gofyn iddynt am gyngor. Mae hyn wedi cynnwys gwybodaeth benodol ar strwythurau cyfreithiol, llywodraethu, cyfleoedd

ariannu, cynllunio busnes, cydymffurfiaeth, iechyd a diogelwch, arfer gorau, a hyfforddiant.

Y Canlyniad

Nod y prosiect fel y darluniwyd uchod oedd cefnogi sefydliadau trwy roi'r wybodaeth a'r hyder iddynt i'w galluogi i wneud penderfyniadau yn seiliedig ar hynny. Tra bo rhai grwpiau wedi symud ymlaen gyda throsglwyddo ased yn llwyddiannus, penderfynodd grwpiau eraill i beidio â symud ymlaen trwy wneud penderfyniadau eu hunain wedi ystyried y ffeithiau yn seiliedig ar y wybodaeth a gyflwynwyd gan y prosiect. Dylid nodi na ddylid ystyried sefydliad sydd heb symud ymlaen gyda throsglwyddo ased fel methiant, gan mai un o brif amcanion y prosiect oedd sicrhau fod gan sefydliadau y capasiti a'r sgiliau angenrheidiol ar waith cyn ymrwymo i weithredu gwasanaeth neu adeilad am gyfnod arwyddocaol.

Deilliannau/Canlyniadau'r Prosiect

Allbwn (Dangosydd Lefel Achos)	Cyflawnwyd
Nifer yr astudiaethau dichonolrwydd	
Nifer y rhwydweithiau a sefydlwyd	3
Nifer y swyddi a ddiogelwyd	
Nifer y gweithgareddau peilot a gyflawnwyd / a gefnogwyd	1
Nifer yr hybiau cymunedol a grewyd	
Nifer y rhanddeiliaid a gafodd eu cynnwys	32
Nifer y cyfranogwyr a gefnogwyd (digwyddiadau codi ymwybyddiaeth yn unig)	227
Astudiaethau Achos	36

Deilliannau	Cyflawnwyd
Nifer y swyddi a grewyd	
Nifer y cymunedau sy'n elwa	23
Nifer y busnesau sy'n elwa	2

Manylion Cyswllt y Prosiect

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch â: Pauline Chapman-Young a Tim Davies, PAVO
www.pavo.org.uk

Logos Partneriaid/ Arianwyr Cyfatebol

Manylion y Prosiect

Data Allweddol	Manylion y Prosiect
Cyflwynwyd gan:	Pauline Chapman-Young a Tim Davies, PAVO
Dyddiad Dechrau:	Ebrill 2017
Dyddiad Diwedd:	Mehefin 2019
Thema LEADER:	3 – Archwilio ffyrdd newydd o ddarparu gwasanaeth lleol anstatudol

Manylion Ariannol

Disgrifiad	Swm	%
Cyfanswm y Gwariant:	£167,200.61	100.00%
Nawdd y Cynllun Datblygu Gwledig	£133,673.24	79.95%
Nawdd cyfatebol:	£33,527.37	20.05%

Astudiaeth achos a gwblhawyd ar: 28.2.2020